

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 1. De more osculandi baptizatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

IOSEPH
 VICECOMITIS
 DOCTORIS S. THEOLOGIE
 AC COLLEGII AMBROSIANI
 DE
 ANTIQVIS BAPTISMI RITIBVS
 ac ceremoniis.

Liber Quintus.

De more osculandi baptizatos.

CAP. I.

Ministri
 osculaban-
 tur bap-
 tizatos.

Aboluto baptismo, statim ministris
 baptizatis oscula figebat. Quod
 manifestè quidem S. Cyprianus
 significauit Epist. 59, ad Fid. Test.
 vbi simul cum cæteris collegis, qui Synodo
 interfuerant, redarguens opinionem eius, qui
 ferebat, ante octauum diem facto lauacro
 fantes admouendos non esse, quod eo tempore

propter contractas in vtero, ingenasque for-
 tes, nemo illos amplecti, & osculari, sine sto-
 machi fastidio, posset, sic inquit: Deus, personam
 non accipit, sic nec aetatem; cum se omnibus ad caele-
 stis gratiae consecutionem aequalitate librata praebeat
 patrem, nam & quod vestigium infantis, in primis
 partus sui diebus constituti, mundum non esse dixisti,
 quod unusquisque nostrum adhuc horreat exosculari:
 nec hoc putamus ad caelestem gratiam dandam impe-
 ditum esse oportere: scriptum est enim: omnia mun-
 do mandis: nec aliquis nostrum id debet horrere, quod
 Deus dignatus est facere. nam, etsi adhuc infans a
 partu novus est: non ita est tamen, ut quisquam illum
 in gratia danda, atque in pace facienda horrere de-
 beat osculari: quando in osculo infantis unusquisque
 vestrum pro sua religione ipsas adhuc recentes Dei
 manus debeat cogitare: quas in homine modo forma-
 tas, & recens nato quodammodo exosculamur: quan-
 do id, quod Deus fecit, amplectimur. ceterum, si
 homines impedire aliquid ad consecutionem gratiae
 possent, magis adultos, & proventus, & maiores na-
 tu possent impedire peccata graviora. Haec ille:
 quae nisi osculandi consuetudinem receptissi-
 mam fuisse, ostenderent: vanum esset, pue-
 rorum sordes in medium afferre. placuit igitur
 Cypriano Fidi Episcopi errorem longio-
 ri Epistola refellere: ex qua etiam ego paulo
 plura transcripsi, ut intelligant lectores, os-
 acula non modo infantibus, verum etiam a-
 dultis, atque adeo ipsis foeminis impingi con-
 sueverunt: propterea quod naturali infantum
 sordi opponit peccatorum saniem, qua gran-
 diores utriusque sexus misere inficiuntur: & ea

Tit. 1.

Oscula de-
 bantur et-
 tiam adul-
 tis, & fo-
 minis.

T t iij

Oscula cū
complexu,
atque in i-
mo pede fi-
gebantur.

Oscula si-
gnificabāt
gratiam, &
pacem.

Oscula
Symbolum
erant affi-
nitatis.

Propinqui
se mutuo
osculaban-
tur.

Oscula e-
iusdem fi-
dei com-
municatio-
nem indi-
cabant.

Oscula in-
figebantur
ex vulgari
salutationis
ritu.

Salutantes
se vicissim
osculaban-
tur.

cum complexu, atque in imo pede figi solent. Vestigio expressum est: ac demum eius monitionem fuisse, ut innueretur pax, & gratia, qui aqua lustrali tingebatur, cum Christo, & Ecclesia inibat; quemadmodum ex clausula, in gratia danda, atque in pace facienda. B. Ambrosio lib. 2. de penitent. cap. 3. & Epist. 33. atque S. Bernardo serm. 2. sup. Cant. apparet. Verum tamen est, alias quoque ratione commode assignari posse, velut si qui admet, cognationem spiritalem, quæ minime cum iis, qui abluuntur, intercedit, significatum esse, more veterum seruato, apud quos, teste Tertulliano lib. de veland. virgin. & cap. 4. Apologet. Arnobio lib. 2. aduer. gent. S. Ambrosio lib. 3. de virgin. Hadriano Turnebo lib. 2. aduersar. cap. 27. Polydoro Virgilio lib. 4. inuention. rer. cap. 13. Beato Rhenano in Tertullian. lib. de veland. virgin. Iacobo Pamphilo ibidem, & Casare Baronio ad ann. Christ. 394. propinquitatis osculis colebatur: aut eiusdem fidei communicationem indicatam: quod a S. Athanasio Ep. de Synod. Arim. & Seleucia dicitur: vel tandem ad vulgarem salutationis ritum pertinuisse: ut cum sacrarum originum vigesimo nono Iacob puellam Rachel, & Leban Iacob, primo Regum secundo Ionathas, & David se vicissim, Marci decimo Christus puerulos, Mat. vigesimo sexto Iudas Christum, & Actor. vigesimo Christiani Paulū osculati fuerunt. qui mos & ab eodem Paulo ad Rom. 16. & 2 Cor. 13. præceptus fuit: & nunc in multis

regionibus, præsertim apud Anglos religiose
 servatur. Neque audiendi sunt, si qui dixerint,
 scilicet figendi consuetudinem, quod a solo Cy-
 priano tradita sit, peculiarem Carthagini, aut
 in Africa fuisse. Nam & S. Cyprianus eo lo-
 co de omnibus infantibus sine vlla regionum,
 aut locorum circumscriptione loquitur, cum
 ait: *nulli hominum nato misericordiam Dei, &*
gratiam denegandam: & ea Epistola, teste S. Au-
gustino cont. 2. Epist. Pelag. cap. 8. communi-
teraginta sex Episcoporum, qui Concilio in-
terfuerant, sententia ad fidum Episcopum
conscripta fuit: quos omnes eiusdem provin-
ciae fuisse, & de vna solum statuisse, rationi cõ-
sentaneum non est. præterquam quod falsum
etiam est, solum Cyprianum eam consuetudi-
nem docuisse, cum S. Augustinus lib. 4. cont.
2. Epistol. Pelag. cap. 8. ex eiusdem Cypriani
sententia apertissime illam agnoscat, dicens:
ne humani sensus horrorem, quo dedignantur homi-
nes recentes ab utero paruulos osculari, creatoris ipsius
interposita veneratione compescat, & corrigat, dices,
in illius atatis osculo recentes Dei manus esse cogitan-
das, & infra, nunquid, quia metuens animas cuius-
libet ætatis perire, etiam ante diem octauum liberân-
das esse sacramento baptisimi, cum collegarum conci-
lio indicauit, ideo nuptias accusauit, quandoquidem
in infante, siue de coniugio, siue adulterio, tamen quia
homo natus est, recentes Dei manus dignas etiã osculo
pacis ostendit: Quibus locis amplius colligitur,
osculandi morem diu in baptisimi sacramento
durauisse: donec veteri simplicitate in fraudẽ,
& malitiam yerti cœpta, eum prudenti confi-

a Poly. Vir-
gil. l. 4. c. 23
 Osculandi
 baptizatos
 consuetu-
 do cõmu-
 nis fuit om-
 nibus regi-
 onibus.
 Ritns oscu-
 landi bap-
 tizatos cur
 durauisse,
 defierit.

lio Patres ab Ecclesia sustulerunt. Cum occasione, & originem missam facione Christiani pudoris, & verecundia oblitus videat.

De susceptione post baptismum, abstersione, gratulatione, cantu, & precibus.

CAP. II.

Baptizatus
in manum
dabatur su-
sceptori, &
a ministro
absterge-
batur,

EXplicata igitur osculi consuetudine, reliquas ceremonias deinceps veniunt est: quarum prima erat, ut minister baptismi susceptori in manum daret, a quo de manu sinistro brachio fultum, ipse adhibitis manibus abstergeret quamobrem Tertullianus in ecclesiastica eruditionis parens, & magister coron. milit. cap. 3. cum forte in baptismum incidisset, suscipiendi morem post immersionem recensuit. quod argumento susceptionem inter solennes baptismi ceremonias numeratam fuisse, sic enim ait: *dehinc mergitamus, amplius aliquid respondentes, quo Dominus in Evangelio determinavit. Inde scriptum est, lactis, & mellis concordiam praxustamus.* Et Vitiensis lib. 3. de persecut. Vandal. Elpidio quodam cuiusdam immane scelus, & flagitium committens, qui Dei Ecclesiam acerbissime diminebat, & variis superstitionibus credulas hominum mentes in fraudem impellebat, eorumque avertenda, & amplificanda argumentum hinc desumit: quod baptismali charactere